

Κίεβο όπως Βερολίνο?

Υποναύαρχος (εα) Γεώργιος ΤΣΟΓΚΑΣ Π.Ν.

Σε συνέχεια των τελευταίων εξελίξεων του πολέμου της Ρωσίας στην Ουκρανία θα ήθελα να παραθέσω κάποιες σκέψεις (επικουρικά σε προηγούμενες¹) που κατά την εκτίμησή μου προσθέτουν στις ήδη πολλές ώριμες και μη αναλύσεις. Οι σκέψεις αφορούν τόσο στο γεωπολιτικό πεδίο όσο και στο «οικονομικό» υπό την έννοια του αναμενόμενου υψηλού κόστους της τελικής κατάστασης (end state).

Παρατηρούμε λοιπόν στην περιφέρεια του Κιέβου, σχεδόν δέκα ημέρες τώρα μια εξαιρετικά σημαντική δύναμη του ρωσικού στρατού σχεδόν ακινητοποιημένη ή τέλος πάντων κινούμενη με ταχύτητες που συναγωνίζονται αυτές του σαλιγκαριού και της χελώνας! Παρατηρούμε ακόμη ότι η κίνηση εισβολής προς την Οδησσό για την κατάληψή της, επίσης καθυστερεί ενδεχομένως (θα παρουσιάσω μια διαφορετική οπτική ακολουθώς) και για επιχειρησιακούς λόγους. Υπό μερικώς διαφορετική για τις δύο περιπτώσεις (Κιέβου και Οδησσού) προσέγγιση λοιπόν, εκτιμώ και αναλύω την κατάσταση και τις διαφαινόμενες εξελίξεις στις δύο αυτές πόλεις ως εξής:

Για το Κίεβο, προφανώς οι καταστροφές είναι ήδη μεγάλες. Εκτιμώ ότι η Ρωσία επιτέθηκε πρώιμα στο Κίεβο και έστειλε εκεί την σημαντική δύναμη κρούσης για τους εξής λόγους:

α. Να απειλήσει και να επιτεθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να αναγκάσει την ηγεσία της Ουκρανίας σε αμαχητί και σε σύντομο χρόνο παράδοση ή συνθηκολόγηση της χώρας. Έτσι έχοντας ως κέντρο βάρους των επιχειρήσεων τον πρόεδρο Ζελένσκι, η ρωσική ηγεσία εκτίμησε ότι αυτός, στην θέα ή στο άκουσμα και μόνο της δύναμης και των πρώτων βομβαρδισμών θα «έπαιρνε την μοιραία απόφαση εύκολα». Αν η εκτίμηση αυτή επαληθευόταν, τότε η Ρωσία θα είχε πετύχει τον κύριο αντικειμενικό της σκοπό άνευ σημαντικού πολιτικού (νεκροί, αξιοπιστία και αξιόμαχο της πολεμικής της μηχανής) και οικονομικού κόστους (φθορές και απώλειες στις ένοπλες δυνάμεις της, επιπτώσεις από τις κυρώσεις αφού αυτές δεν θα είχε προλάβει η δύση να επιβάλλει μετά από σπουδή συντονισμού τουλάχιστον στο μέγεθος που σήμερα -λόγω της παραμέτρου/πολυτέλειας του χρόνου- επιβάλλονται). Δεν «βγήκε» όμως αυτό το σενάριο λόγω της όποιας σθεναρής ή μη (ανά περιοχή και συνθήκες) αντίστασης του ουκρανικού λαού. Προϊόντος του χρόνου αυτό το κόστος μεγαλώνει για την ρωσική πλευρά. Αν επιπρόσθετα η Ρωσία όπως εκτιμάται θέλει να κατακτήσει την ανατολική Ουκρανία, ένα μοντέλο επιλογής που δείχνει έντονα στην Δύση την δική της πρόσφατη ιστορία, θα ήταν ένα Κίεβο χωρισμένο σε δυτικό και ανατολικό με τείχος, σε αυτή την περίπτωση υδάτινο, αυτό του Δνειπέρου ποταμού. Πόσο θα πλήγωνε αυτό τους Ευρωπαίους αλλά και τι συμβολισμό θα αποτελέσει για Ευρώπη και Ρωσία της επομένης ημέρας!

β. Για την Οδησσό, αυτήν την υπέροχη και αρχοντική πόλη (όχι ότι το Κίεβο δεν είναι, αλλά για την Οδησσό έχω προσωπική αντίληψη) η Ρωσία επίσης προσβλέπει σε κατάκτηση της με το ελάχιστο δυνατόν κόστος ως ανέλυσσα παραπάνω. Η Ρωσία, λογικά θα προτιμήσει να κατακτήσει τις περιοχές μη κατεστραμμένες (παράδοση μετά από συνθηκολόγηση) για τις οποίες δεν θα χρειαστεί να επιβαρυνθεί το κόστος ανοικοδόμησης (ειδικά επαναλαμβάνω στο κόσμημα που λέγεται Οδησσός) αλλά και ούτε και αυτό της οργής του λαού για τις απώλειες περιουσιών (και μιλώ κυρίως για τους Ρώσους ή ρωσόφιλους

---

¹ <https://www.coeacropolis.gr/vima/eleftherignomi/1332-2022-03-03-09-24-07> και <https://www.liberal.gr/news/oukraniko-problima-den-uparchei/436261>

κατοίκους των εν λόγω περιοχών και πόλεων) των πολιτών των κατακτημένων περιοχών που αναμφίβολα θα υπάρξουν (είτε ρωσόφιλων είτε μη).

Εκτιμώ λοιπόν ότι η Ρωσία επιδιώκει τον βίαιο εξαναγκασμό της Ηγεσίας της Ουκρανίας σε συνθηκολόγηση και παράδοση των περιοχών της ανατολικής και νότιας Ουκρανίας, καθιστώντας αυτήν περικλειστή χωρίς διέξοδο σε θάλασσα. Κύριος μοχλός πίεσης προς τούτο είναι οι απώλειες του λαού, είτε των ενόπλων δυνάμεων είτε των απλών αμάχων. Προφανώς και δυστυχώς οι σημαντικές απώλειες και σε ανθρώπινες ζωές, θα «πρέπει» να υπάρχουν, ένθεν κι ένθεν για να δικαιολογηθούν τόσο το αίτιο όσο και το αποτέλεσμα... Προφανώς η νέα γεωπολιτική ισορροπία θα αποτελέσει μήνυμα με πολλούς αποδέκτες σε ενεστώτα και μέλλοντα χρόνο.

Αν βέβαια αυτά δεν επιτευχθούν σύντομα και όσο η Ρωσία αντέχει το κόστος (πολιτικό, διπλωματικό, οικονομικό και αυτό από την εσωτερική αντίδραση του λαού της) οι βομβαρδισμοί και οι καταστροφές θα εξακολουθήσουν μέχρι του «όποιου» τέλους.

Το τελευταίο ερώτημα που απομένει είναι: Προσάρτηση των κατεκτημένων εδαφών στη Ρωσία η δημιουργία ανεξάρτητων δημοκρατιών δορυφόρων σε αυτή? Η προσωπική μου εκτίμηση είναι ότι η Ρωσία μελετώντας την μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης ιστορία της (όπου οι πρώην χώρες αυτής λόγω δημοκρατικών αξιών, συνθηκών ευημερίας και ανάπτυξης, αντίληψης των πολιτών για τη διαφαινόμενη πολιτιστική διαμάχη Δύσης και Ανατολής, επέλεξαν δημοκρατικά να προσχωρήσουν σε δυτικές δομές), αλλά και συνεκτιμώντας τις κυρώσεις οι οποίες αναμένεται να τις επιφέρουν σοβαρότατο πλήγμα στην οικονομία της θα επιλέξει (ως πληγωμένη και παθούσα) να τις ενσωματώσει στην Ρωσία (αλλιώς θα ζει με το ρίσκο της επόμενης απώλειας όταν αυτή υπήρξε αδύναμη). Προφανώς και ανησυχεί μήπως λόγω των κυρώσεων δεν καταφέρει να ανταποκριθεί στις προσδοκίες όχι μόνο του λαού των κατακτημένων περιοχών αλλά και αυτών του Ρωσικού, τη στιγμή μάλιστα που τα οικονομικά μεγέθη έδειχναν μικρή αλλά σταθερή ευημερία αυξανόμενη για τον μέσο Ρώσο πολίτη, οπότε η αντίδραση θα είναι έντονη και εκ των έσω. Το σίγουρο είναι ότι η «διαμάχη των πολιτισμών²» έχει ήδη ξεκινήσει!

---

² βλ. περί συμμαχίας των πολιτισμών (alliance of civilizations) (απασχόλησε και το NATO) ενδεικτικά: <https://www.unaoc.org/?s=alliance+of+civilizations> και <https://www.mfa.gov.tr/the-alliance-of-civilizations-initiative.en.mfa>